

អ្នកនាំសារ

The Messenger

45

ថ្ងៃទី ១-១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៧- ព័ត៌មានសម្រាប់ប្រើប្រាស់តែនៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិកប៉ុណ្ណោះ

ស្ថានភាពកុមារអនាថា និងការតស៊ូក្នុងជីវិត

អំណរសប្បាយ
នឹងសមិទ្ធផលថ្មី

ទំព័រ ៩

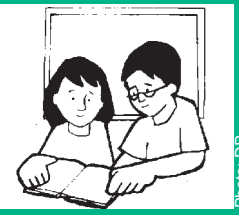
សាកល្បងក្នុង
ការចិញ្ចឹមកង្កែប

ទំព័រ ១១

របាំសន្តិភាព

ទំព័រ ១០

ស្វែងយល់ពីប្រទេសកម្ពុជា

តើព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្ថិតនៅតំបន់ណា? មានប្រទេសជាប់ជានិច្ចប្រទេសណាខ្លះ? ចម្លើយ: ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្ថិតនៅក្នុងទ្វីបអាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍ ហើយមានប្រទេសជាប់ជានិច្ចប្រទេសដូចជា ខាងកើតជាប់នឹងប្រទេសវៀតណាម ខាងជើងជាប់នឹងប្រទេសឡាវ និងថៃ ខាងលិចជាប់នឹងប្រទេសថៃ និងខាងត្បូងជាប់នឹងប្រទេសវៀតណាម និងឈូងសមុទ្រថៃ។

តើព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានប៉ុន្មានខេត្ត-ក្រុង? តើអ្វីខ្លះ? ចម្លើយ: ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានខេត្តចំនួន២០ និងក្រុង ចំនួន៤។ ខេត្ត-ក្រុងទាំងនោះមានដូចជា ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខេត្តរតនគិរី ខេត្តមណ្ឌលគិរី ខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តស្វាយរៀង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តតាកែវ ខេត្តកំពត ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តកោះកុង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តបាត់ដំបង រាជធានីភ្នំពេញ ក្រុងកែប ក្រុងប៉ៃលិន និងក្រុងព្រះសីហនុ។

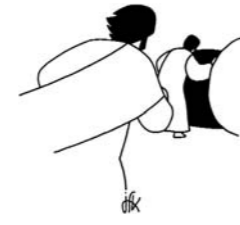
តើមានខេត្តក្រុងណាខ្លះដែលជាប់ប្រទេសជប៉ុន និងប្រទេសវៀតណាម? ចម្លើយ: ខេត្តដែលមានប្រទេសជាប់ជានិច្ចប្រទេសវៀតណាម មានខេត្តរតនគិរី ខេត្តមណ្ឌលគិរី ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពង់ធំ។

តើខេត្តណាខ្លះមានប្រទេសជាប់ជានិច្ចបីរយ ទន្លេសាប? ចម្លើយ: នៅជុំវិញបឹងទន្លេសាប មានដូចជាខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តកំពង់ធំ។

ថ្ងៃបុណ្យចម្លង (ថ្ងៃអាទិត្យ ទី០៨ មេសា ឆ្នាំ២០០៧)

“លោកយេស៊ូដែលបងប្អូនបានឆ្កាង ព្រះជាម្ចាស់បានតែងតាំងលោកជាព្រះអម្ចាស់ និងជាព្រះគ្រីស្ទ”

នេះជាសេចក្តីសង្ខេបនៃជំនឿរបស់ក្រុមគ្រីស្ទូទូតពិដើម! សូមប្រយ័ត្នឱ្យមែនទែន កាលយើងនិយាយថា “ព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ” កុំស្មានថា លោកយេស៊ូគ្រាន់តែមានសាច់ និងឆ្អឹង ដូចលោកមានកាលពីពេលមុនប៉ុណ្ណោះឱ្យសោះ! គឺលោកយេស៊ូទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ដែលជាព្រះជន្មថ្មី និងជាសិរីរុងរឿងនៃព្រះជាម្ចាស់។ លោកពោរពេញដោយវិញ្ញាណនៃព្រះជាម្ចាស់។ លោកយេស៊ូជាមនុស្សដូចយើងបេះបិទ។ លោកស្តាប់សែនអាម៉ាស់ និងសែនវេទនា តែឥឡូវលោកទទួលបានស្នេហាព្រះជាម្ចាស់។ នៅក្នុងគម្ពីរ មានចែងថា លោកយេស៊ូ “តង់ខាងស្តាំព្រះបិតា” បានសេចក្តីថា គឺលោកមានឋានៈស្មើព្រះជាម្ចាស់។ ហេតុនេះហើយបានជាយើងហ៊ានប្រកាសថា លោកយេស៊ូជាព្រះអម្ចាស់ និងក៏ជាព្រះគ្រីស្ទ! យើងបានសេចក្តីសុខសាន្តដ៏ពិតប្រាកដ។ ក្នុងគម្ពីរភាសាដើម គ្មានចែងពាក្យ “រស់ឡើងវិញ” ទេ តែមានចែងវិញថា “ព្រះជាម្ចាស់ប្រោសលោកយេស៊ូឱ្យក្រោកពីចំណោមមនុស្សស្លាប់” “បានតើលោកយេស៊ូឱ្យភ្ញាក់ឡើង” និង “បានលើកលោកយេស៊ូឡើង”។ល។

ដូច្នេះយើងមានសេចក្តីសង្ឃឹម បើយើងធ្វើវិធានទាំងស្រុងលើព្រះយេស៊ូ ជាមនុស្សដូចយើង ដែលទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង យើងមុខនឹងទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដែរ! ពេលយើងទទួលបានអត្តសញ្ញាណប្រមូលទឹក យើងបានរួមស្តាប់-រស់ ជាមួយព្រះយេស៊ូដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង។ ទុក្ខលំបាករបស់យើងសព្វថ្ងៃ អាចក្លាយជាសិរីរុងរឿងរួមជាមួយព្រះយេស៊ូដែរ។

ថ្ងៃអាទិត្យបុណ្យចម្លង ទី២ (ថ្ងៃទី ១៥ មេសា ឆ្នាំ២០០៧)

“អ្នកណាជឿដោយឥតបានឃើញសោះ អ្នកនោះមានសុភមង្គលហើយ”

យើងចង់បានភ័ស្តុតាងអំពីព្រះយេស៊ូទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង។ យើងចេះតែឆ្ងល់ព្រោះយើងមើលព្រះអង្គមិនឃើញទេ ជាពិសេសនៅពេលមានទុក្ខ ឬក៏គ្រោះកាចអ្វីមួយ យើងឆ្ងល់ថា ម្តេចក៏ព្រះយេស៊ូមិនជួយ? តើមានព្រះជាម្ចាស់ពិតប្រាកដ ឬយ៉ាងណា? តាមពិតអ្នកដែលជឿលើព្រះយេស៊ូ គ្មានភ័ស្តុតាងទេ គឺតែសុខចិត្តធ្វើជីវិតលើព្រះអង្គ។ ជំនឿលើព្រះយេស៊ូជាព្រះអម្ចាស់ប្លែកពីចំណេះដឹង។

លោកចូម៉ាសគឺជាគូសភ្លោះ។ លោកយ៉ូហានចែងដូច្នោះ ជានិមិត្តរូបចង់ពន្យល់ថា លោកចូម៉ាសស្មាន ថាលោកយេស៊ូដែលទទួលបានជីវិតថ្មីដ៏រុងរឿង មានសាច់មានឈាមដូចលោកយេស៊ូដែលរស់នៅ។ ហេតុនេះហើយបានជាលោកចង់ “ស្ទាប” ចង់ “ពាល់” និងចង់ “ឃើញ”! ប៉ុន្តែព្រះយេស៊ូសុំឱ្យគាត់មានជំនឿ ដោយគ្រាន់តែស្តាប់ក្រុមសារឹក ឬក៏ស្តាប់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ។ ជួនកាលយើងពិតជាប្អូនភ្លោះរបស់លោកចូម៉ាសដែរ គឺស្មានថា យើងអាច “ឃើញ” និងអាច “យល់” ព្រះយេស៊ូដែលទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ប៉ុន្តែទាំងសារឹកទាំងយើងនិង “ឃើញ” និង “ស្ទាប” ព្រះអង្គដោយសារតែជំនឿប៉ុណ្ណោះ។

លោកយ៉ូហានរៀបរាប់ពីក្រុមសារឹក “ឃើញ” ព្រះយេស៊ូ ដោយប្រើនិមិត្តរូបជាច្រើន គឺព្រះយេស៊ូប្លែកពីមុនបានជាព្រះអង្គយាងចូលក្នុងបន្ទប់គេនៅ (គឺនៅក្នុងចិត្តគំនិតគេ) ដោយមិនចាប់បើកទ្វារទេ។ ព្រះអង្គប្រទានព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធឱ្យគេ ជាបុព្វបុរស និងជាព្រះជន្មថ្មីរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ឱ្យគេអាចបន្តបេសកកម្មរបស់ព្រះអង្គក្នុងលោកនេះបាន។ សេចក្តីទាំងនេះសុទ្ធតែជានិមិត្តរូប ពន្យល់ពីរបៀបព្រះយេស៊ូដែលទទួលបានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង និងគង់នៅជាមួយយើងសព្វថ្ងៃ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ជំនួយរបស់ក្រុមការងារមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកនៅកម្ពុជា!

តើមានរូបអ្វីសម្រាប់លេខនេះ...?

កសិករកំពុងលីកណ្តាប់ស្រូវដែលទើបត្រូវបានយកទៅទុកដាក់។ គាត់រីករាយក្នុងចិត្ត ព្រោះទីបំផុត ការងាររបស់គាត់បានទទួលផ្លែផ្កាដោយគាត់អាចប្រមូលផលស្រូវបានបន្តបន្ទាប់ពីមានការព្យាយាមពេញមួយរដូវវស្សារួចមកនោះ

ក្មេងៗម្នាក់ៗដែលជាផ្នែកមួយនៃការងារប្រចាំថ្ងៃនៅស្រុកស្រែចំការ។ ពួកគេហាក់ដូចជាអស់កម្លាំង ក៏មកសម្រាកលេងនៅមុខចេតិយ គាប់ជួន និងមានអ្នកមកថតរូបពួកគេ ធ្វើឱ្យពួកគេរីករាយផង និងដូចជាអៀនៗផង

លើ: ជីវភាពសិស្សសាលាជនបទ បន្ទាប់ពីចេញពីរៀន ក៏ឈរជុំវិញក្តាលេង បង្កើតជាបរិយាកាសមិត្តភាពដ៏មានតម្លៃស្តាំ: សិស្សតម្បាញនៅព្រះសាលាមន្តីចំការទៀង ខេត្តតាកែវ

Photographed by L. Sovanna

នេះជាសាររបស់លោកអគ្គរាជទូត ណាងសម្តេចប៉ាប សាលវ៉ាទ័រ ពេណូស៊ីអូ ជូនគ្រីស្ទបរិស័ទក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លងនាឆ្នាំនេះ

កុំខ្លាចអី!

ចូរកុំខ្លាចអី! ព្រះអម្ចាស់របស់យើងគង់នៅជាមួយយើងគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់។

យើងគឺជាសាក្សីនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ហើយក៏ជាសាក្សីនៃសេចក្តីសង្ឃឹមផងដែរ។ បុណ្យចម្លងមានអត្ថន័យថា សេចក្តីសង្ឃឹម។ ព្រះយេស៊ូផ្តល់កម្លាំងឱ្យយើងដើម្បីធ្វើជាសាក្សីនៃសេចក្តីស្រឡាញ់។ ក្នុងសញ្ញាពិសិដ្ឋនេះ ជាពិសេសថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ពិសិដ្ឋ ថ្ងៃសុក្រពិសិដ្ឋ និងថ្ងៃសៅរ៍ពិសិដ្ឋ រហូតដល់ថ្ងៃបុណ្យចម្លង គឺជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការសង្គ្រោះ ដែលព្រះយេស៊ូត្រូវរងទុក្ខលំបាក និងសោយទិវង្គតនៅលើឈើឆ្ការរហូតដល់ពេលដែលព្រះអង្គមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញដ៏រុងរឿង។ ចំណែកសារលិខិតរបស់សម្តេចប៉ាប បេណេឌិក ទី១៦ ក្នុងរដូវអប់រំពិសេសនេះ ក៏បានដាស់តឿនយើងឱ្យសម្តែងមើលព្រះយេស៊ូដែលជាប់នៅលើឈើឆ្ការ។ តាមរយៈទុក្ខលំបាករបស់ព្រះអង្គ យើងអាចជម្រះចិត្ត និងរៀបចំខ្លួនធ្វើជាសាក្សីរបស់ព្រះយេស៊ូ ដែលព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា កុំខ្លាចអី! ខ្ញុំនៅជាមួយអ្នករាល់គ្នាជានិច្ច។

សិក្ខាសាលាគ្រូមត្តេយ្យភូមិភាគភ្នំពេញ

Photo: M. Kunthea

នេះគឺជាលើកទី៧ ហើយ ដែលសិក្ខាសាលាគ្រូមត្តេយ្យ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយលោក បូជាចារ្យអូឈីយ៉េ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ មីនា ឆ្នាំ២០០៧នេះ នៅប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា

រាជធានីភ្នំពេញ។ សិក្ខាសាលាដែលបានរៀបចំ មានប្រមាណជា ៥០នាក់ មកពីប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា និងអង្គការផ្សេងៗ ដូចជាប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា ពោធិ៍ធំ បឹងទំពុន ជុំភីរី ចំប៉ា និងអង្គការម៉ារីណូលជាដើម។

បុណ្យរំលឹកសន្តិសុខស្រែ

កាលពីថ្ងៃទី១៩ មីនា នៅប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា ខេត្តបាត់ដំបង មានប្រារព្ធពិធីបុណ្យរំលឹក សន្តិសុខស្រែ ជាឧបការីជននៃប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា ពិធីនេះប្រារព្ធឡើង ដើម្បីអរគុណដល់ប្រជា ម្ចាស់ដែលប្រទាន និងជ្រើសរើស សន្តិសុខស្រែ ធ្វើជាឧបការីមរតម្រូវប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា និងធ្វើជា គំរូដល់ប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា ប្រទេស លោកជាមនុស្សសុខចិត្ត រស់ក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ និងចេះបង្ហាញនូវចិត្តមេត្តាសណ្តាល ចំពោះអ្នក ដទៃ ពិសេសលោកទទួលបានមរតម្រូវធ្វើជាឧបការី កម្មវិធីនេះមានការអញ្ជើញចូលរួមពីលោកអភិ- បាលគិក លោកបូជាចារ្យ បងប្អូនគ្រីស្ទបរិស័ទពី ប្រទេសប្រជាមានិត បាត់ដំបង និងនៅជុំវិញប្រទេសប្រជា មានិតកម្ពុជា រៀងរាល់ ឆ្នាំ។

ទំនាក់ទំនង រដ្ឋប្បវេណី ចម្លង ឬរដ្ឋប្បវេណីពិសេស

ក្នុងឱកាសរដ្ឋប្បវេណីពិសេស និងបុណ្យចម្លងខាងមុខនេះ មណ្ឌលផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានយើងខ្ញុំមានច្បាប់ចម្លងចេញថ្មី គឺ **vol 5** ដែល **vol** នេះមានចម្លងអំពីព្រះយេស៊ូវអង្គុល លំបាក ហើយព្រះអង្គទទួលបានជំនួយពីប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា ស៊ីឌី ចម្រៀងនេះមាន ១២បទ។ តម្លៃលក់គឺដដែល ៨០០០ រៀល។ ដូច្នេះសូមបងប្អូនជួយជំរុញការលក់។ ទូរស័ព្ទ: ០១២ ២៤៤ ៧៧៨ ឬ ០២៣ ២២៤ ១២០។

នេះគឺជាលើកទីមួយសម្រាប់អ្នកគ្រូមត្តេយ្យ សុទ្ធា មកពីខេត្តស្វាយរៀង ដែលបានមករៀននៅទីនេះ។ អ្នកគ្រូមត្តេយ្យថា: “ទាំងនេះថ្មីសម្រាប់ខ្ញុំ ដូច្នេះ ខ្ញុំមិនទាន់ហ៊ាននិយាយច្បាស់ ឬមិនល្អនោះទេ វាជាបទពិសោធន៍ដំបូង របស់ខ្ញុំ”។ លោកបូជាចារ្យអូឈីយ៉េ មានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា យើង បង្កើតសិក្ខាសាលានេះឡើង គឺដើម្បីឱ្យលោក-អ្នកគ្រូមត្តេយ្យ បានទទួលនូវការអប់រំបន្ថែម ដើម្បីជួយឱ្យពួកគេមានគំនិតថ្មីៗក្នុងការ ណែនាំក្មេង និងមានសកម្មភាពផ្សេងៗ ដូចជាចេះបទចម្រៀងថ្មី ចេះ បត់ក្រដាស ឬធ្វើនូវលំហាត់ថ្មីៗ ដើម្បីឱ្យពួកគេយកទៅអនុវត្តនៅសាលា របស់គេ។ មុំ គន្លា

បន្ថយភាពក្រីក្រ និងសាងក្លឹសង្ឃឹម

កាលពីថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៥ កុម្ភៈកន្លងទៅ សហ- គមន៍គូស្វាមីភរិយាសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា **CFC** បាន រៀបចំពិធីសម្ពោធផ្ទះ ប្រគល់ជូនគ្រួសារក្រីក្រ ចំនួន២០ នៅភូមិតាឡឿ សង្កាត់ដង្កោ ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ។ ពិធីនេះមានការអញ្ជើញចូល រួមជាភិក្ខុយសពីសំណាក់លោកជំទាវលូម៉ារ៉ាល់ ជាឯកអគ្គរដ្ឋទូតហ្វីលីពីន ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា លោកហ្វេនស៊ីស ឆេង ប្រធាន **CFC** កម្ពុជា លោកហ្វឺក សាម៉េន ចៅសង្កាត់ដង្កោ លោក បូជាចារ្យ ដូនធី បងប្រុស បងស្រី និងប្រជាជន ចូលរួមយ៉ាងច្រើនកុះករទៀត។ ចំពោះលោកចៅសង្កាត់ ក៏បានថ្លែងអំណរគុណ

យ៉ាងជ្រាលជ្រៅឱ្យដល់ **CFC** ដែលចូលរួមកាត់ បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា។ ចំណែកលោកនួន សុផាត ប្រធានសហគមន៍ ជិខេ ពោលថា: “ខ្ញុំ តំណាងឱ្យគ្រួសារក្រីក្រនិងអ្នកក្រីក្រទាំងអស់ ទទួលបាននូវជំនួយថវិកាសម្រាប់ ទិញទំនិញនិងឱ្យបានគង់វង្ស។ ឡុង សម្បូរ សុខ សុខ”

ប្រគល់សេវាសិទ្ធិប្រកួតប្រជែងការជូនជំនួយឱ្យដល់ជនក្រីក្រ

Photo: L. Samphos

អេម៉ាឡូអែល

សំឡេងពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក!

ភ្នំពេញ: **FM 99.5 Mhz**
 ម៉ោង ៧:០០-៧:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍។
 បាត់ដំបង: **FM 91.0 Mhz**
 ម៉ោង ៧:៣០-៨:០០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍។
 កំពង់ធំ: **FM 107.3 Mhz**
 ម៉ោង ៥:៣០-៦:០០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍។
 កំពង់ចាម: **FM 100.5 Mhz**
 ម៉ោង ៩:៣០-១០:០០ យប់ថ្ងៃអាទិត្យ។

កិច្ចសំណើសំណាលរវាង លោកអគ្គរាជទូតសាលវ៉ាទ័រ ពេណូស៊ីអូ និងសម្តេច នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន

លោកអគ្គរាជទូតសាលវ៉ាទ័រ ពេណូស៊ីអូ បានស្ថិតក្នុង ជំនួបជាមួយសម្តេចហ៊ុន សែន នាថ្ងៃទី ២១ មីនា កន្លង ទៅ។ ក្នុងជំនួប លោកអគ្គរាជទូតបានថ្លែងនូវអំណរ គុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានវត្តមាននៃប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា លើកនៅក្នុងប្រទេស។ លោកក៏បន្តថា ប្រទេសប្រជាមានិត កម្ពុជាបានប្រកួតប្រជែង ឆ្ពោះមកទៅរកអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស និងការលើកកម្ពស់តម្លៃនៃជីវិត ដូចជាអ្វីដែលប្រទេស ជាតិ និងសាសនាផ្សេងៗយកចិត្តទុកដាក់ដែរ។ ចំណែកសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីវិញ បានថ្លែងនូវការស្នើ ចរសរសើរខ្លាំងចំពោះកិច្ចការទាំងឡាយ ដែលប្រទេស- ប្រជាមានិតកម្ពុជាបានធ្វើ និងចំពោះទំនាក់ទំនងយ៉ាងល្អ ជាមួយសាសនាផ្សេងៗ។ សម្តេចបានលើកឡើងទៀត ថា សម្តេចមិនអាចបំភ្លេចបានទេ អំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិ ការរបស់ប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជា នៅពេលដែលកម្ពុជា ជួបគ្រោះទឹកជំនន់ធំៗ កាលពីមុនៗ។ សម្តេចបន្ថែមថា រដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសប្រជាមានិតកម្ពុជាចែងថាប្រជាជន ទាំងអស់មានសិទ្ធិសេរីភាពគោរពសាសនាផ្សេងៗតាម ដែលខ្លួនចូលចិត្ត។ យើងបើកទូលាយសម្រាប់ប្រជាជន កែវ កណ្តា

ជំនួប សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយម វៀតណាម

Photo: WORL MISSION

នៅឆ្នាំ១៨៨៤ ប្រទេសវៀតណាមធ្លាក់ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ប្រទេសបារាំង ដែលបន្តគ្រប់គ្រងរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៥៤ ដោយបរាជ័យ ក្រោមស្នាដៃកម្លាំង កុំមុយនិសរបស់លោកហូជីមិញ។ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រាងក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ ១៩៥៤ ប្រទេសវៀតណាម ត្រូវបែងចែក ជា២ គឺវៀតណាមខាងត្បូង កាន់របប ប្រជាធិបតេយ្យ និងវៀតណាមខាងជើង

កាន់របបកុំមុយនិស។ នៅឆ្នាំ១៩៦០ ប្រទេសអាមេរិក បានឧបត្ថម្ភសេដ្ឋកិច្ច និង នយោបាយដល់វៀតណាម ខាងត្បូង និងកំណើតសង្គ្រាមរវាងវៀតណាមជើង-ត្បូង។ តែកងទ័ពអាមេរិកបានដកថយវិញក្រោមកិច្ចព្រមព្រាងឈប់បាញ់គ្នានៅឆ្នាំ១៩៧៣។ បន្ទាប់ពីមានការបង្រួបបង្រួមជាតិដោយរបបកុំមុយនិសរបស់វៀតណាមខាងជើង សន្តិភាពបានកើតឡើងវិញ។ ឆ្នាំ១៩៨៦ វៀតណាមក៏ធ្វើការអនុម័តច្បាប់ “ដួយម៉ូយ” កំណែសម្រួលសេដ្ឋកិច្ច។ ឯកសារបរទេស

ទិន្នន័យផ្សេងៗ

ឈ្មោះផ្លូវការ : សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម។ ចំនួនប្រជាជន : ៨៤ ៤០២ ៩៦៦នាក់ (ខែកក្កដា ២០០៦)។ ជនជាតិ : គឺន (វៀត) ៨៦,២% តៃ ១,៩% ថៃ ១,៧% មួង ១,៥% ខូមេ ១,៤% ហ្វូ ១,១% នួន ១,១% មន ១% និងផ្សេងៗ ទៀត។ ភាសា : វៀតណាម (ផ្លូវការ) អង់គ្លេស (កើតឡើងជាភាសាទីពីរ) បារាំង ចិន និងភាសាខ្មែរ។ សាសនា : ព្រះពុទ្ធ ៩,៣% កាតូលិក ៦,៧% ហ្វូ ១,៥% កៅដាយ ១,១% ប្រូតេស្តង់ ០,៥% ម៉ូស្លីម ០,១% និងអ្នកគ្មានជំនឿ ៨០,៨%។ ផ្ទៃដី : ៣២៩ ៥៦០គម^២។ ធនធានធម្មជាតិ : ធុន្ទ្រាត ផ្សេងៗ ម៉ង់កាណែស បុកស៊ីត ក្រូម ប្រេងឆៅ ស្រទាប់ឧស្ម័ននៅក្នុងសមុទ្រ ព្រៃឈើ និងថាមពលវារីអគ្គិសនី។ របបគ្រប់គ្រងប្រទេស : រដ្ឋកុំមុយនិស។ រូបិយប័ណ្ណ : ដុង។ ប្រកាសឯករាជ្យភាព : ថ្ងៃទី២ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៤៥ ពីប្រទេសបារាំង។

នៅស្ទើរគ្រប់ទីកន្លែង ជាពិសេសនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ យើងសង្កេតឃើញ នៅតែមានក្មេងអនាថា ក្មេងជីសសំរាម និងក្មេងសុំទានជាច្រើន។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ បើតាមអង្គការសហប្រជាជាតិ បានធ្វើការវាយតម្លៃថា នៅលើពិភពលោក ទាំងមូល ចំនួនក្មេងរស់នៅតាមទីពេញមធ្យម ដែលមានអាយុពី ៣-១៨ឆ្នាំ មានការកើនឡើងជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ប្រមាណជា ៤០% នៃក្មេងទាំងនោះ គឺគ្មានផ្ទះស្នាក់នៅ ហើយ៦០% ទៀតធ្វើការដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់ពួកគេ។ តាមប្រភពមួយ ចំនួនទៀត បានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណថា ចំនួនទាំងនេះនឹងមានការកើនឡើងទៅដល់ ៨០០លាននាក់ នៅឆ្នាំ២០២០។

ស្ថានភាពកុមារអនាថា និងការតស៊ូកុំដំរើវិត

ក្មេងអនាថាជីសាវ៉ាស្បែកជើងរកចំនួនបន្តិចបន្តួចដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព

Photo: L. Sovanna

Photo: L. Sovanna

រួមខ្ញុំកើតមកក្រីក្រ រស់នៅដោយសារគំនរសំរាម មិនដឹងថាមាននរណាអាចកែប្រែអនាតខ្ញុំឱ្យក្លីក្លាប្រសើរជាងនេះទេ

តើក្មេងតាមទីពេញមធ្យមមានន័យដូចម្តេច? បើយោងតាមអង្គការសហប្រជាជាតិ UNICEF បានឱ្យនិយមន័យផ្សេងៗគ្នា ទៅតាមប្រភេទនៃក្មេងតាមទីពេញមធ្យមដូចតទៅ: ក្មេងៗដែលរស់នៅតាមទីពេញមធ្យមគឺជាក្មេង ដែលផ្តាច់ទំនាក់ទំនងជាមួយឪពុកម្តាយរបស់គេ ហើយរស់នៅតែម្នាក់ឯងនៅតាមផ្ទះ។ នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញគឺមានប្រហែលជា១២០០នាក់ ដែលនៅរស់នៅតាមផ្ទះ ដែលមាន២០ភាគរយជាក្មេងស្រី និងភាគច្រើនមានអាយុពី១២-១៨ឆ្នាំ។ ក្មេងៗធ្វើការនៅតាមផ្ទះជាក្មេងដែលចំណាយពេលវេលារបស់ពួកគេទាំងប៉ុន្មាន ឬភាគច្រើននៃពេលវេលារបស់ពួកគេ ទៅធ្វើការនៅតាមផ្ទះដើម្បីជួយបង្កើនចំណូលដល់គ្រួសារ ឬមួយក៏សម្រាប់ខ្លួនរបស់ពួកគេផ្ទាល់តែម្តង។ ក្មេងៗទាំងនេះ មានផ្ទះដើម្បីត្រឡប់ទៅស្នាក់នៅវិញ ជារឿយៗ ពួកគេមិនដេកនៅតាមផ្ទះនោះទេ។ នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ មាន១០០០០ ទៅ២០០០០នាក់ ដែលមាន ៥០ភាគរយ គឺជាក្មេងស្រី និងភាគច្រើន មានអាយុពី៦-១៥ឆ្នាំ។ ក្មេងៗដែលមានគ្រួសារ

រស់នៅតាមផ្ទះ ជាក្មេងដែលរស់នៅជាមួយគ្រួសាររបស់ពួកគេតាមផ្ទះ។ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ មានពី៥០០-១៥០០នាក់។ ស្ថានភាពកុមារអនាថានៅប្រទេសកម្ពុជា បើតាមប្រវត្តិសាស្ត្រប្រទេសកម្ពុជា មានភាពច្របូកច្របល់ ដែលបានបន្សល់ទុកជាភាពតំណែល នៃបញ្ហាសង្គមជាច្រើន ដោយបូកបញ្ចូលទាំងចំនួនក្មេងដែលរស់នៅ និងធ្វើការនៅតាមផ្ទះដ៏ច្រើនលើសលប់ផងដែរ។ តាមរបាយការណ៍ ដែលបានដកស្រង់ទិន្នន័យ ពីអង្គការសង្គ្រោះកុមារ បានឱ្យដឹងថា មានក្មេងៗប្រមាណជា ១០០០០នាក់ ដែលកំពុងធ្វើការនៅតាមផ្ទះ ហើយមាន១០០០នាក់កំពុងរស់នៅតាមផ្ទះនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ ភាពក្រីក្រជាកត្តាដ៏ធំមួយដែលនាំឱ្យក្មេងៗផ្លាស់ប្តូរជីវិតរបស់គេរស់នៅតាមផ្ទះ ប៉ុន្តែ ក៏មានកត្តារួមផ្សំផ្សេងៗទៀតដូចជា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ឬឪពុកម្តាយពួកគេបានបាត់បង់ជីវិតដោយសារមេរោគអេដស៍ជាដើម។ ហេតុផលសំខាន់ដែលធ្វើឱ្យជីវិតរស់នៅបាន គឺកុមារទាំងនោះជារៀងរាល់ថ្ងៃ បានខិតខំធ្វើការក្នុងសកម្មភាពផ្សេងៗ ពីគ្នា

ម៉ាឡេស៊ី, បើតាមទិន្នន័យស្ថិតិមួយ ដែលអាចយកជាការបាន ចំពោះការស្នាក់នៅទៅលើកុមាររស់នៅតាមទីពេញមធ្យម មានច្រើនគឺនៅចន្លោះពី១០០០០ និង ៣០០០០នាក់។ ម្យ៉ាងទៀត ក្មេងៗដែលរស់នៅតាមផ្ទះទាំងនោះ មានប្រហែល ៨០០០នាក់ រស់ក្នុងវិទ្យាស្ថានថែរក្សាកុមារនៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី។ (ទិន្នន័យពីអង្គការយូនីសេហ្វ)

ដូចជា ធ្វើពេស្យាចារ ជាចោរកំប៉ុកកំប៉ុក សុំទាន លាងឡាន លក់ស្បូវរោវា លក់ផ្កា ឬក៏លក់កាសែតជាដើម។ ពួកគេមិនអាចទៅសាលាបានឡើយ ដោយសារតែថ្លៃសាលាខ្ពស់ពេក ហើយគ្រួសារពួកគេជារឿយៗ ពឹងផ្អែកទៅលើប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេ ទោះបីជាមានចំនួនតិចតួចក៏ដោយ។ ប្រជាជនកម្ពុជាជាងពាក់កណ្តាលនៃប្រជាជនប្រមាណ១៣លាននាក់ មានអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ ហើយការរកចំណូលរបស់កុមារគឺមិនមានភាពប្រក្រតីទេ។ អង្គការUNESCO កម្ពុជា បានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណថា មានកុមារ ៧០០០០នាក់ ដែលកំពុងប្រកបការងារ។ ពួកគេមានអាយុពី៥-១៧ឆ្នាំ និងចំនួនជិត ៣ភាគ៤នៃក្មេងៗទាំងនេះ បោះបង់ការសិក្សា ឬក៏មិនដែលចូលសាលាឡើយ។ កត្តាដែលនាំឱ្យមានក្មេងៗមាននៅតាមផ្ទះ គឺដោយសារ ជីវភាពក្រីក្រ កំណើនឡើងចំនួនប្រជាជន ឆាប់រហ័ស និងការចាកចោលស្រុកកំណើតស្វែងរកការងារធ្វើ និងកត្តាមួយទៀត គឺកង្វះខាតនូវប្រព័ន្ធអប់រំ ការលើកទឹកចិត្តបញ្ឈប់ពលកម្មកុមារ និងឧបត្ថម្ភហេតុផ្សេងៗទៅលើ

ក្មេងនៅតាមទីផ្ទះ។ មានការប៉ាន់ប្រមាណថា ក្មេងដែលរស់នៅតាមផ្ទះ គឺមានប្រមាណជា ១០៥០នាក់ នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលនៅក្នុងនោះ ក៏មានជាង ៦៧០នាក់ទៀត រស់នៅតាមផ្ទះជាមួយនិងគ្រួសាររបស់ពួកគេ។ ភាពឯកោ និងការប្រយោម អង្គុយនៅលើវាលស្មៅ មានទ្រុឌទាបបញ្ឈរនៅពីមុខ ដែលមានចាប់ជាច្រើនក្បាលនៅក្នុងនោះផងដែរ កុមារចាក់ស្មា មានសម្បុរខ្មៅស្រអែម ដែលអាចបញ្ជាក់ឱ្យអ្នកដំណើរ និងភ្ញៀវទេសចរអាចវាយតម្លៃថា វាជាក្មេងលក់ទាប។ ចក់ ស្មា បានចាកចោលផ្ទះកំណើតរបស់គេ នៅស្រុកមោងខេត្តបាត់ដំបង ប្រហែលជាក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០០ ដែលពេលនោះ គេក៏បានចូលសិក្សានៅក្នុងមណ្ឌលអង្គការមិត្តសម្លាញ់ផងដែរ។ កុមារស្មា ប្រាប់ឱ្យដឹង ក្រោមទឹកមុខស្រពោន និងសម្លេងមួយៗថា: “ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សា នៅអង្គការមិត្តសម្លាញ់នៅថ្នាក់ទី៧ ព្រោះលក្ខខណ្ឌអង្គការ ជួយឱ្យបានរៀនត្រឹមថ្នាក់ទី៧ប៉ុណ្ណោះហើយបានអង្គការបញ្ជូនទៅរៀននៅឯស្រុកកំណើតវិញ។ តែដោយសារតែគ្មានលុយរៀនបន្តទៀតទើបខ្ញុំត្រូវឈប់រៀន”។ ស្មា បន្តឱ្យដឹងទៀតថា ការរស់នៅដោយអង្គការឧបត្ថម្ភ មានភាពងាយស្រួល មិនមានលំបាកអ្វីឡើយ ដោយគេបានទិញកង់ និងរបស់របរផ្សេងៗទៀតឱ្យ។ ក្រោយពីបញ្ចប់ការសិក្សា និងត្រលប់មកពីស្រុកកំណើតវិញ ស្មា បានសម្រេចចិត្តចាប់យកអាជីពជាអ្នកលក់ទាប ដើម្បីសន្សំលុយឱ្យម្តាយ និងចាយវាយខ្លួនឯងផងដែរ ដោយមិនខ្វល់ខ្វាយពីការលំបាកអ្វីទេ។ ចក់ ស្មា មិនដែលរារាំងចិត្ត ក្នុងការបន្តការសិក្សារបស់គេនោះទេ គឺស្មានៅតែប្រាថ្នាចង់រៀនជាដាច់ខាត។ “នៅពេលដែលខ្ញុំធំជាងនេះ ខ្ញុំនឹងទៅចូលក្នុងមណ្ឌលរបស់អង្គការមិត្តសម្លាញ់វិញ ដើម្បីរៀនឱ្យក្លាយទៅជាមន្ត្រីម្នាក់យ៉ាងចំណាន” នេះជាសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នារបស់ចក់ ស្មាទៅថ្ងៃអនាគត ដែលកុមារាអាយុ ១៧ឆ្នាំរូបនេះ មិនចង់លក់ទាបដូចម្តេចអស់មួយជីវិតឡើយ។ កុមារាស៊ុន ចាន់ មានអាយុ ១៣ឆ្នាំ ដែលកំពុងជជែកលេងជាមួយមិត្តភក្តិរបស់គេ នៅក្រោមស្នូបមួយ នៅឯវត្តភ្នំបាននិយាយថា: “ខ្ញុំមកទីនេះ ដើម្បីសុំលុយគេយកទិញអាហារល្អៗ”។ ទោះបីជាមានការលំបាកនៅក្នុងការរកទឹកកកក៏ដូចជាលំបាកក្នុងផ្នែកជីវភាពគ្រួសារយ៉ាងណាក៏ដោយ ប៉ុន្តែ ចាន់ហាក់ដូចជាមានសំណាងជាងកុមារមួយចំនួន ដែលមានវ័យស្មើនឹងចាន់ដែរ ពីព្រោះមានឱកាសបានរៀនសូត្រ។ មកដល់ពេលនេះ ចាន់រៀនដល់ថ្នាក់ ទី៤ហើយ ដោយមាន

ការជួយឧបត្ថម្ភពីអង្គការមិត្តសម្លាញ់។ “ធំឡើងខ្ញុំចង់ក្លាយជាគ្រូពេទ្យ” នេះគឺជាក្តីសង្ឃឹមរបស់កុមារាស៊ុន ចាន់ ដែលទើបតែមានអាយុ ១៣ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។

ជាមួយនេះដែរ លោកគ្រូបង្រៀនអង់គ្លេស ចុង យ៉ាត នៅឯសាលាញ៉ូតុនធីឡាយ ក៏មានចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះករណីនេះថា នៅពេលដែលលោកបានឃើញក្មេងអនាថា ឬក៏ក្មេងសុំទាននៅតាមផ្លូវ ឬតាមរមណីយដ្ឋាននានា លោកមានការអាណិត និងចង់ជួយគេឱ្យបានទៅរៀន ដូចជាប្អូនរបស់គាត់ដែរ។ លោកបន្តថា នៅក្នុងបញ្ហានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលជាអ្នកដែលមានកាតព្វកិច្ចជាចម្បងដោយគួរបង្កើតឱ្យមានការងារឱ្យពួកគេធ្វើ ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងធ្វើការទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគទុនឱ្យបានកាន់តែច្រើនជាងនេះទៀត។ ប៉ុន្តែលោកពុំមែនផ្ដោតតែទៅលើក្មេងអនាថាមួយនោះទេ គឺរួមផ្សំ ទាំងគ្រួសារក្រីក្រ ឬមានជំងឺ និងខ្វះការអប់រំវិជ្ជាជីវៈជាដើម។

យោងតាមការសិក្សារបស់និស្សិតនៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញចំពោះបញ្ហាកុមារ តាមទិដ្ឋភាពទូលំទូលាយ នៅឆ្នាំ២០០៤-២០០៥ បានឱ្យដឹងដែរថា ក្នុងប្រជាជនកម្ពុជាសរុបប្រមាណ

ជា ១០,៣លាននាក់ ក្នុងនោះប្រហែលជា ៥,១លាននាក់ គឺត្រូវជា ៤៩,៥% ជាកុមារក្រោមអាយុ ១៨ឆ្នាំ និងប្រហែល ១៨,២% ជាក្មេងមានអាយុពី៥-១៧ឆ្នាំ ដែលប្រកបការងារចិញ្ចឹមជីវិត។ ចំណែកក្មេងៗ រស់តាមទិដ្ឋភាពមធ្យមមួយចំនួនទៀត បានលក់ខ្លួនពួកគេទៅឱ្យអ្នកទេសចរក្នុងតម្លៃ ដ៏តិចតួចបំផុត។ លើសពីនេះទៅទៀត កុមារប្រមាណជាង ៤០០នាក់ទៀត ដែលមានអាយុពី៥-១៧ឆ្នាំ កំពុងធ្វើការងារនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ដូចជាធ្វើការនៅកន្លែងចាក់សំរាម ឬដើររើសសំរាមនៅតាមផ្លូវជាដើម។ ដោយឡែកមានកុមារប្រមាណជា ៣៥% ប៉ុណ្ណោះ ដែលបានចូលសាលារៀន និងភាគច្រើនធ្វើការនៅតំបន់សំរាមរយៈពេលជាង ៣ឆ្នាំ។ ពួកគេអាចរកចំណូលបាន ពី២០០០-៤០០០រៀល ក្នុង១ថ្ងៃ។

កុមារៗរស់នៅតាមទិដ្ឋភាពមធ្យមក្លាយទៅជាបញ្ហាយ៉ាងជាក់ស្តែងមួយនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុងនៃប្រទេសកម្ពុជាតាំងតែពីឆ្នាំ ១៩៩០មក។ ភាគច្រើននៃក្មេងទាំងនេះ មកពីខេត្តដើម្បីធ្វើការជួយទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសាររបស់ពួកគេ ឬដើម្បីគេចខ្លួនចេញពីអំពើហិង្សា និងភាពក្រីក្រនៅក្នុងគ្រួសារ។

ប្រទេសថៃ
យោងតាមការវាយតម្លៃជាផ្លូវការបានឱ្យដឹងថា មានក្មេងរស់តាមទិដ្ឋភាពមធ្យមចំនួន ១៥០០០នាក់នៅប្រទេសថៃ ដែលជាង៥០០០នាក់ រស់នៅក្នុងបាងកក និងបើតាមតួលេខនៃរាជរដ្ឋាភិបាលបានឱ្យដឹងថា មានក្មេងសុំទាន ១០៦២នាក់ រស់នៅទីក្រុងបាងកកនាឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលក្នុងចំណោមនោះ មាន៨០នាក់ ជាថៃ និង៨៨២នាក់ ជានិរទេស។

លោកបូ ជាថារត្យតូទិត : “យើងចូលរួមជួយគាំទ្រសកម្មភាពក្មេងដើម្បីប្រយោជន៍របស់ពួកគេ”

Photo: L. Sovanna

លោកបូជាថារត្យតូទិត នៃព្រះសហគមន៍បាត់ដំបងមានប្រសាសន៍ថា ព្រះសហគមន៍បាត់ដំបងមានគម្រោងជួយដល់ក្មេងៗច្រើនដែលយើងចាប់ផ្តើមធ្វើតាំងពីឆ្នាំ២០០៥ ដោយយើងបានទាក់ទងជាមួយយុវជន ដែលនៅខាងក្រៅឱ្យដើរតាមដានក្មេងអនាថាដែលសុំទានតាមភោជនីយដ្ឋាន ដេកក្រោមស្ពាន និងគ្មានផ្ទះសំបែងជាដើម។ យើងក៏បានប្រមូលគេឱ្យមករៀន និងឱ្យគេមានអារម្មណ៍ថា យើងថែរក្សាគេ ទទួលខុសត្រូវអំពីគេ ដែលនេះជាកម្មវិធីដ៏ជោគជ័យមួយនៃនេះ។ នៅជារៀងរាល់ថ្ងៃអាទិត្យ យើងប្រមូលក្មេងទាំងនោះមកព្រះសហគមន៍ដើម្បីបង្រៀនពួកគេ ឱ្យចេះរាំ មានសីលធម៌ល្អ ចេះពិសោធន៍ម្តាយបង្កើន និងចេះសហការគ្នាជាដើម។ ក្នុងនាមយើងជាព្រះសហគមន៍ យើងគួរចូលរួមជួយពួកគេដោយធ្វើការគាំទ្រនូវកម្មវិធីដែលជួយដល់ក្មេងទាំងនោះ តាមរយៈអង្គការព្រះសហគមន៍ផ្សេងៗដូចជាការវិភាគ និងម៉ារីណុលជាដើម ដែលនេះជារបៀបដែលយើងចូលរួមជួយគាំទ្រសកម្មភាពដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់កូនក្មេង និង

ការគាំទ្រកូនក្មេងតាមរយៈអង្គការរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក។ ចំពោះកូនក្មេងដែលមិនបានទៅសាលារៀន គឺធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់អនាគតរបស់ប្រទេសជាតិ។ បើកូនក្មេងល្ងង់មិនចេះ ប្រទេសជាតិនោះនឹងមានជួបប្រទះបញ្ហាជាច្រើនទៀត។ ដូច្នេះយើងត្រូវធ្វើការជួយគាំទ្រដល់កុមារដោយជួយបង្រៀនពួកគេឱ្យចេះអក្សរដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ក្រុមគ្រួសារ និងប្រយោជន៍ប្រទេសជាតិនោះផងដែរ។

ក្នុងនោះដែរ លោកតឹម ហៀង មកពីសមាគមនិស្សិតស្រួន សុវណ្ណកុមារ បានមានមតិខ្លះៗដែរថា ការបង្ខំឱ្យកូនធ្វើការក្នុងអំឡុងពេលសិក្សា ដូចជាឱ្យដើររើសអេតចាយជាដើម វានឹងធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់សុខភាព និងការសិក្សារបស់គេ ដូចជាអាចធ្វើឱ្យក្មេងនោះឆ្កងជំងឺតាមរយៈដៃ ពិសេសពេលញ៉ាំអាហារដោយមិនបានលាងដៃ។ ប៉ុន្តែការបង្ខំកូនឱ្យធ្វើការនេះ មិនមែនជាកំហុសរបស់ឪពុកម្តាយទាំងស្រុងនោះទេ ព្រោះឪពុកម្តាយណាក៏ចង់ឱ្យកូនរបស់ខ្លួនមានអនាគតល្អដែរ ប៉ុន្តែដោយសារបញ្ហាជីវភាពនៅចំពោះមុខ ទើបគាត់បង្ខំឱ្យកូនរបស់គាត់ឱ្យជួយរកលុយបន្ថែមដើម្បីទ្រទ្រង់ក្នុងជីវភាពគ្រួសាររបស់គាត់។

អត្ថបទដោយ មុំ គន្ធា និង សុ ជាតិ

នាថ្ងៃទី១៥ មីនា ២០០៧ នៅព្រះសហគមន៍កំពត មានផ្តល់នូវសិទ្ធិផលច្រើនបស់ខ្លួនមួយទៀត ជូនដល់សិស្សានុសិស្ស និងប្រជាពលរដ្ឋជុំវិញខេត្តដែលនេះជាការចូលរួមចំណែកដ៏ធំមួយទៀតនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស។

អំណរសប្បាយនឹងសមិទ្ធផលថ្មី

“មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកកំពត” ជាអគារដ៏ថ្មីស្រឡាងមួយដែលបានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ នៅភូមិសុវណ្ណសាគរ ឃុំកំពង់កណ្តាល ស្រុកកំពង់ចាម ខេត្តកំពត ក្រោមការចូលរួមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីឯកឧត្តមស្រួត យ៉ា អភិបាលរងខេត្តកំពត លោកអភិបាលអេមីល ដេតឃ្យ លោកបូជាថារត្យ អូលីវីយ៉េ លោកបូជាថារត្យ បងស្រី ប្រជាពលរដ្ឋ សិស្សានុសិស្ស ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិជាច្រើនរូបទៀត ដែលសរុបមានប្រមាណជាង ២០០នាក់។

ក្រោយពីលោកអភិបាលអេមីល ដេតឃ្យ បានធ្វើពិធីបាចទឹកព្រះពរជូនឱ្យដល់ភ្ញៀវ និងបាចនៅគ្រប់បន្ទប់ទាំងអស់របស់អគាររួចមកអង្គុំពិធីទាំងមូលបានចាប់ផ្តើមឡើងដោយមានការគោរពភ្លេងជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងការជូនរបាយការណ៍ពីលោកនាយកមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកទៀតផងដែរ។ នាឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនោះ លោកបូជាថារត្យអូលីវីយ៉េ ដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលមជ្ឈមណ្ឌលមានប្រសាសន៍ថា: “នៅថ្ងៃនេះ យើងបានធ្វើការសម្ពោធមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិក ដែលជាមណ្ឌលមួយ ដើម្បីទទួលយកកុមារាកុមារី និងយុវជន-នារី ដែលចង់រៀនបន្ថែមយកចំណេះដឹងភាសាអង់គ្លេស កុំព្យូទ័រ និងវប្បធម៌ទៅ-ល-។ មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌នេះនឹងទទួលស្វាគមន៍ដល់បងប្អូនទាំងអស់ដោយមិនប្រកាន់វណ្ណៈ ពូជសាសន៍ ឬសាសនាឡើយ”។

លោកបន្តទៀតថា កូនៗខ្មែរមានចំណង់ ចង់រៀនសូត្រច្រើនព្រោះពួកគេចង់ចេះដឹង។ នេះគឺជាការល្អប្រសើរបំផុតដើម្បីជួយឱ្យប្រទេសកម្ពុជាកាន់តែរីកចម្រើនខ្លាំងឡើងៗ។ ទោះបីឆ្លើយបញ្ចប់យ៉ាងណាក៏ដោយ លោកអេមីល ដេតឃ្យ អភិបាលនៃភូមិភាគភ្នំពេញ នៅតែមានទឹកមុខញញឹមជាប់

លោកអភិបាលប្រគល់ប័ណ្ណសរសើរជូនសប្បុរសជន

ជានិច្ចដោយបានឃើញនូវសមិទ្ធផល យ៉ាងត្រចះត្រចង់នេះ ហើយលោកបានសូមអរគុណម្ចាស់ជំនួយទាំងអស់និងចងចាំជានិច្ចនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះ។

ជាមួយនេះផងដែរ លោកស្រួត យ៉ា អភិបាលរងខេត្តកំពត ក៏បានឡើងមានមតិសំណេះសំណាលនៅក្នុងទិវានោះ និងបានថ្លែងអំណរគុណ ព្រមទាំងបានកោតសរសើរចំពោះសប្បុរសជនទាំងនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសទាំងអស់ដែលបានចំណាយថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនដើម្បីកសាងមជ្ឈមណ្ឌលកាតូលិកកំពតនេះ។

ក្នុងខណៈនោះដែរ លោកបានស្នើសុំឱ្យមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌នេះគោរពទៅតាមនិយាមនៃក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡាដើម្បីជួយធ្វើឱ្យវិស័យអប់រំ នៅប្រទេសកម្ពុជា កាន់តែមានការរីកចម្រើនថែមមួយកម្រិតទៀត។

លោកត្រូវបាន សុផា អ្នកទទួលខុសត្រូវមជ្ឈមណ្ឌលនេះ បានឱ្យដឹងអំពីគោលបំណងក្នុងការបង្កើតមណ្ឌលនេះថា គឺដើម្បីចូលរួមចំណែកលើកស្ទួយវិស័យវប្បធម៌សិស្ស-ខ្មែរ និងជួយបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា។ លោកក៏បន្ថែមទៀតថា សម្រាប់ទិសដៅនៅពេលខាងមុខ យើងនឹងត្រៀមរៀបចំនូវសកម្មភាពទាំងអស់របស់មជ្ឈមណ្ឌល ដែលជាប្រយោជន៍ដើម្បីបំរើឱ្យដល់បងប្អូនសិស្សានុសិស្ស និងមហាជនទូទៅ ក៏ដូចជាសង្គមជាតិទាំងមូល ដោយមិនប្រកាន់ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ឬសាសនាឡើយ។

យុវជនតូច ព្រើនបានប្រាប់ដែរថា មជ្ឈមណ្ឌលនេះនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ច្រើនសម្រាប់ទាំងសិស្សានុសិស្ស និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងខេត្តកំពតនេះ ព្រោះពួកគេបានសាលាល្អ និងនៅជិតផ្ទះ ដែលនេះនឹងធ្វើឱ្យរីកចម្រើនដល់ខេត្តផងដែរ។

មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកខេត្តកំពត
បានចាប់ផ្តើមការងារឡើងចាប់ពីខែកុម្ភៈ ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលជាអគារមួយខ្នង មានកម្ពស់ ២ជាន់ ស្មើនឹង៩បន្ទប់ ដែលមានដូចជាបន្ទប់ការិយាល័យ បន្ទប់ធ្វើម្ហូប បន្ទប់សិក្សា ភាសាអង់គ្លេស បន្ទប់កុំព្យូទ័រ បណ្ណាល័យ និងបន្ទប់ស្តាប់ភាសា។ មជ្ឈមណ្ឌលនេះបានសាងសង់ឡើងដោយចំណាយថវិកាអស់ចំនួន ៨ម៉ឺនដុល្លារ ដែលនៅក្នុងនោះជំនួយមកពីសប្បុរសជនជប៉ុន មានចំនួន ៥២០០០ដុល្លារ និងជំនួយមួយចំនួនទៀតបានទទួលការជួយឧបត្ថម្ភពីព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅប្រទេសកម្ពុជាយើង។

សិល្បៈ

នៅស្ទើរគ្រប់ព្រះសហគមន៍កាតូលិកតែងមានរបាំប្រចាំខ្លួន ជាមួយនេះដែរព្រះសហគមន៍ទាំងបីភូមិភាគបានរួមគ្នាបង្កើតនូវរបាំមួយ ដែលមានឈ្មោះថា “របាំសន្តិភាព” គឺក្នុងន័យព្រះសហគមន៍។

Photo: P. Samphy

ព្រះសហគមន៍យកចិត្តទុកដាក់បង្រៀនរបាំជួយពង្រឹងវប្បធម៌

របាំសន្តិភាព

កញ្ញាសួន ប៊ុណ្ណាជិត ហៅស្រីម៉ុ ជាត្រូវចាំនៅចុងទំពុន មានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងអំពីរបាំសន្តិភាពទាក់ទងនឹងព្រះសហគមន៍ថា: “របាំនេះសម្តែងក្នុងន័យរួបរួមសាមគ្គីគ្នា ទំនាក់ទំនងគ្នា និងគ្នា ពិព្រះសហគមន៍មួយ ទៅព្រះសហគមន៍មួយ”។ អ្នកគ្រូដែលមានបទពិសោធន៍ តាំងពីអាយុ១៥ឆ្នាំ រហូតមកដល់ពេលនេះ បានបន្តទៀតថា របាំនេះ អ្នកគ្រូបង្កើតឡើងដើម្បីបង្ហាញថាព្រះសហគមន៍យើងរួមជាមួយមិនប្រកាន់ឬរើសអើងវណ្ណៈឡើយ។ របាំសន្តិភាព គឺមាន ៣វគ្គ សេចក្តីស្រលាញ់ ពិភពលោក និងព្រះអង្គប្រទាននូវអំណោយទាននេះដល់យើងម្នាក់ៗ ហើយយើងក៏បង្ហាញទៅគ្នាទៅវិញទៅមក។ នៅក្នុង ៣វគ្គនេះ គឺមាន ៥ក្បាច់ តាំងពីការដើរចេញមក ដែលបញ្ជាក់ឱ្យឃើញនូវការជឿជាក់របស់យើងម្នាក់ៗ ដែលបានធ្វើ និងបង្ហាញអំពីសកម្មភាពរបស់ពួកយើងដូចជាការកោតសរសើរព្រះអង្គ ដែលបានប្រទានពិភពលោកដល់យើង។ ព្រះអង្គប្រទាននូវសេចក្តីស្រលាញ់ដល់យើង ហើយយើងចែកដល់អ្នកដទៃមិនថា ស្រី ឬប្រុស ចាស់ ឬក្មេងទេ។ របាំសន្តិភាពនិយមសម្តែងនៅក្នុងកម្មវិធីធំៗ ដូចជាពិធីតែង

ការកកើតរបាំ

ដោយសារព្រះសហគមន៍កាតូលិកមានកំណើតរបាំរយឆ្នាំមកហើយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាហេតុនាំឱ្យព្រះសហគមន៍មានគំនិតបង្កើតរបាំនេះឡើងរួមគ្នាទាំងបីភូមិភាគដើម្បីជាតំណាងក្នុងការរួបរួមសាមគ្គីជាមួយប្រកបដោយសន្តិភាពរៀងរហូតជានិរន្តរ៍។ របាំសន្តិភាពនេះបង្កើតតាមរយៈក្បាច់ខ្មែរផងឱ្យស៊ីជម្រៅទៅនឹងអត្ថបទរបស់ព្រះសហគមន៍ផង។

តាំងលោកអភិបាលលោកបូជាចារ្យឬមួយបងស្រីជាដើម។ ការបង្ហាត់របាំសន្តិភាពនេះ ត្រូវចម្រៀមយកអ្នក ដែលហាត់របាំបុរាណ ដែលនេះមានភាពងាយស្រួល ក្នុងការបង្ហាត់ពួកគេ។ អ្នកសម្តែងរបាំនេះត្រូវឱ្យមានអ្នកសម្តែងច្រើន ចាប់ពី៣០-៥០នាក់ និងតិចបំផុត ក៏១៥នាក់ដែរ និងរយៈពេលសម្តែង គឺមានរយៈពេល ១០នាទីតែប៉ុណ្ណោះ។ តាមធម្មតាអ្នកសិល្បៈ មុននឹងសម្តែង ត្រូវថ្វាយភ្លេងពិណ-ពាទ្យវ័ន្តកដល់អារក្សអ្នកតា និងអុជធូបដើម្បីឱ្យការសម្តែងបានល្អ តែសម្រាប់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ហាក់ដូចជាមានការប្រទានពរពីព្រះជាម្ចាស់ដែលធ្វើឱ្យការសម្តែងមានភាពរលូន។ ទោះបីជាដូច្នោះរបាំនេះត្រូវឱ្យមានភ្លេងពិណពាទ្យគ្រប់សព្វនៅពេលសម្តែង។ អ្នកសម្តែងត្រូវស្លៀកពាក់អារ័យស ចងក្រិនពណ៌កាបស្តាំង មានកាន់ផ្លិត និងសក់ក៏បូងលាវធម្មតា។ អ្នកចង់ក្លាយខ្លួនជាអ្នករបាំគឺត្រូវមានលក្ខណៈជាស្ត្រីខ្មែរ រាងស្អម និងមានឧបនិស្ស័យពីធម្មជាតិ ដែលនេះងាយស្រួលក្នុងការហាត់ តែត្រូវចំណាយរយៈពេលយូរ។

ម៉ុ គន្ធា

កសិកម្ម

ល្បែងចិញ្ចឹមកង្កែប

កង្កែបមានវសជាតិឆ្ងាញ់ និងតម្លៃថ្លៃ។ កង្កែបលក់លើទីផ្សារ ភាគច្រើនគឺប្រជាកសិករចាប់នៅតាមវាលស្រែ។ ប្រសិនបើកសិករអាចចិញ្ចឹមវិញនោះ នឹងធ្វើឱ្យជីវភាពគ្រួសារគាត់បានល្អប្រសើរ។

Photo: DR

ទ្រង់ត្រូវធ្វើរបងកៅស៊ូ បង្កើតជំនួញការពារកុំឱ្យកង្កែបលោតចេញ

លោករាជ សុភាព អនុបណ្ឌិតផ្នែកវិវត្តកម្ម និងផលិតពូជនៃអង្គការសេដ្ឋកិច្ច បានបង្ហាញនូវបទពិសោធន៍ពីការចិញ្ចឹមកង្កែបដូចតទៅ៖
យើងចាប់កូនកង្កែប នៅជុំវិញតំបន់រស់នៅដើម្បីឱ្យងាយស្រួល ចាប់ចិញ្ចឹមកង្កែប នៅពេលវានៅជាកូន ពាក្យច្រើន។ ដាក់កង្កែបចិញ្ចឹមក្នុងស្នូនទំហំប៉ុនៗគ្នា ដើម្បីកុំឱ្យវាលេបស៊ីគ្នា។ កុំចាប់កង្កែបអោយមីគោ ព្រោះចិញ្ចឹមមិនធំទេ។ កង្កែបចិញ្ចឹមត្រូវតែជាទីវាលស្រឡះ គឺមិនមានលិចទឹកនៅរដូវវស្សា ស្ងប់ស្ងាត់ និងគ្មានមនុស្សចេញចូល អ្វីអរ។ សូមឱ្យរៀបចំស្នូនមួយ ដែលមានបណ្តោយ ៥ម៉ែត្រ និងទទឹង ៣ម៉ែត្រ។ ដាំបង្កោលប្រសិទ្ធិបងបង និងព័ទ្ធជុំវិញ ដោយកៅស៊ូ ប្លាស្ទិក រួចយកដាងត្នោតតាមពីក្រៅការពារកុំឱ្យសត្វល្អិតឬសត្វអ្វីផ្សេងៗឈ្នួលចូល។ នៅក្នុងស្នូន សូមជីករណ្តៅ ដែលមានបណ្តោយ ៥ម៉ែត្រ ទទឹង ១,២ម៉ែត្រ និងជម្រៅ ៥គីក។ បន្ទាប់ពីក្រាលកៅស៊ូប្លាស្ទិកពាសនៅបាតរណ្តៅរួច ដាក់ភក់កម្រាសមួយគីក។ រួចហើយដាក់ទឹកបំពេញរណ្តៅ ដើម្បីឱ្យកង្កែបបង្ហើមស្បែក។ នៅក្នុងស្នូន យើងអោយដាំស្លឹកត្រៃ

ពពាយជ្រុង ដីគ្រប់មុខ សម្រាប់ទុកបរិភោគ និងពួកវាអាចជាកន្លែងបង្កើតសត្វល្អិតដែលជាចំណីរបស់កង្កែប។ ចាប់ចិញ្ចឹមនៅដើមរដូវវស្សា។ សូមដាក់កូនកង្កែប ១២០០ កូនទៅក្នុងស្នូនប៉ុនៗគ្នា ប៉ុន្តែដើម្បី ក្រាលប្លាស្ទិក បណ្តោយ ៤ម៉ែត្រ និងទទឹង២ម៉ែត្រ ទុកជាកន្លែងដាក់ចំណី។ សូមដាក់ចំណីនៅពេលព្រលប់ សប្តាហ៍ដំបូង ១ថ្ងៃ ដាក់ជន្លេន ៣គីឡូក្រាម។ សប្តាហ៍ទី២ បន្ថែមបាយមួយមានគោម និងសប្តាហ៍ទី៣ ដាក់ចំណីគ្រប់មុខ ដូចជា ជន្លេន ក្តាម អាចម៍ត្រី បាយលាយចូលគ្នាពី ៣-៤គីឡូក្រាម ក្នុង១ថ្ងៃ។ ពេលដាក់ចំណីត្រូវគោរពខ្សែសម្រុងដើម្បីកង្កែបចេញមកស៊ី។ ចូរដាក់អំពូលភ្លើងដើម្បីទាក់ទាញសត្វល្អិតជាចំណីបន្ថែមកង្កែប។ សូមឧស្សាហ៍ផ្លាស់ប្តូរទឹកក្នុងរណ្តៅ សម្អាតកន្លែងដាក់ចំណី និងពិនិត្យជុំវិញស្នូន ក្រែងមានសត្វបំផ្លាញរបង ដែលធ្វើឱ្យកង្កែបលោតចេញ។ បើចិញ្ចឹមបានបីខែ កង្កែបលូតលាស់ល្អ ៦ក្បាល មានទម្ងន់ ១គីឡូក្រាម។ សូមលេងកង្កែបខ្លះទៅក្នុងព្រៃធម្មជាតិ ឱ្យបង្កកូនសម្រាប់ធ្វើពូជនៅឆ្នាំក្រោយ។

ផាត សំភី

សុខភាព

ជំងឺថ្លើម C

ជំងឺថ្លើមមានច្រើនប្រភេទ តែជំងឺថ្លើមប្រភេទសេ គឺជាជំងឺដ៏កាចសាហាវ និងតែងតែផ្តល់គ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរដល់អ្នកជំងឺដែលធ្លាប់មិនចាប់អារម្មណ៍ និងមិនដឹងអំពីរបៀបវារៈចម្បងយ៉ាងដូចម្តេច?

ជំងឺថ្លើមសេ បង្កឡើងដោយមេរោគ ជាវិរុសម្យ៉ាង ដែលធ្វើឱ្យថ្លើមរលាក។ វិរុសថ្លើមសេមានឈ្មោះ ជាវិរុសហេបាត ថា អេប៊ីត អិល វេ (Hépatite virale C) ឬ (HVC)។ ជំងឺថ្លើមប្រភេទសេនេះ ឆ្លងតាមរយៈឈាម និងការរួមរក្សដោយមិនបានការពារ។ ពេលមានមេរោគវិរុសសេនេះ នៅក្នុងខ្លួន រោគសញ្ញាដែលបញ្ចេញមកក្រៅមានដូចជា ក្តៅខ្លួន អស់កម្លាំង ឬលឿងភ្នែក-ល-។ ហើយរោគសញ្ញានេះ ជូនកាលមិនបានបញ្ចេញឱ្យឃើញអ្វីទាំងអស់។

ជំងឺថ្លើមប្រភេទសេនេះអាចវិវត្តចេញជា២ជំហាន។ ជំហានទី១ ជំងឺមានលក្ខណៈស្រួចស្រាវ អ្នកជំងឺមានរោគសញ្ញាឱ្យដឹងលឿន។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ អ្នកជំងឺអាចជាសះស្បើយ ១៥% ដោយសារការព្យាបាល ហើយជំហានទី២ នោះ មាន ៨៥% ជំងឺអាចវិវត្តទៅជាជំងឺថ្លើមរ៉ាំរ៉ៃ ដែលនៅចុងក្រោយអាចធ្វើឱ្យអ្នកជំងឺកើតទាមទឹក (ជំងឺធំពោះ) ឬជំងឺមហារីកថ្លើម ដែលមានដល់ទៅ៦៥%នៃករណី។ នៅពេលនោះ អ្នកជំងឺគឺអាចទទួលបានគ្រោះថ្នាក់បាត់បង់ជីវិតបាន។ ការព្យាបាលជំងឺថ្លើមសេ ដែលជាជំងឺបង្កឡើងដោយវិរុស គឺត្រូវព្យាបាលទៅតាមរោគសញ្ញារបស់វា។ បើក្តៅខ្លួន យើង

ព្យាបាលក្តៅខ្លួន។ យើងចាក់ថ្នាំណាដែលអោយយាត់វិរុស កុំឱ្យចំនួនវាកើនឡើង។ ដូច្នេះសំខាន់ អ្នកជំងឺគឺត្រូវតែមកជួបជាមួយនិងវេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញ។ នៅកម្ពុជាជំងឺថ្លើមប្រភេទសេ ច្រើនតែកើតមានលើមនុស្សចាស់ដែលមានអាយុពី ៣០ឆ្នាំ ឡើងទៅ ហើយមានតែការពិនិត្យឈាមទេដែលអាចកំណត់បានថា យើងមាន ឬក៏គ្មានជំងឺនេះ។ បើយើងអាចដឹង យើងក៏ងាយទប់ស្កាត់ តាមដាន និងព្យាបាលចំពោះជំងឺនេះ។ ម្យ៉ាងទៀតយើងក៏អាចថែទាំសុខភាព និងការពារកុំឱ្យចម្លងទៅអ្នកដទៃផងដែរ។

ផាត សំភី

Photo: P. Samphy

ជំងឺបណ្តិតឈាម គន្ធាវី នៃមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត

ការការពារខ្លួន

ជំងឺថ្លើមប្រភេទសេ ឆ្លងដូចជំងឺអេដស៍ដែរ។ ដូច្នេះយើងកុំប្រើម្ជុល ឬស៊ីវ៉ាងមិនស្អាតប្រឡាក់ឈាម មាសវិរុសថ្លើមសេចាក់ទម្លុះស្បែក។ បើមានដៃគួររក្សាច្រើន យើងត្រូវប្រើស្រោមអនាម័យ។

អ្នកគ្រូមុំ សារី : “ព្រះវិហារគឺ ប្រៀបបានដូចជាផ្ទះរបស់ខ្ញុំ”

Photo: L. Sovanna

អ្នកគ្រូមុំ សារី ជាងនៅព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ

សុភាសិតមួយពោលថា: “ជីវិតជាការ តស៊ូ” មានមនុស្សភាគច្រើនគោរពតាម សុភាសិតនេះ តែក៏មានមួយចំនួនមិនធ្វើ តាម ជាហេតុនាំឱ្យជីវិតជួបការលំបាក។

នេះក៏អាចនិយាយបានថា បំណងប្រាថ្នារបស់ស្ត្រី ម្នាក់ ដែលប្រកបទៅដោយការតស៊ូ បានសម្រេច ពាក់កណ្តាលឬស្មើរតែទាំងអស់។ អ្នកគ្រូកាត់ដេរ មុំ សារី នៅព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ មានការតស៊ូ ក្នុងជីវិត ដោយមិនមានការត្អូញត្អែរអ្វីបន្តិចសោះ ឡើយ ទោះបីជាអ្នកគ្រូជាស្ត្រីមេម៉ាយ ដែលដើរ តួជាម្តាយផងនិងជាឪពុកផងរបស់កូន៤នាក់ នៅ ក្នុងបន្ទុកតាំងពីឆ្នាំ១៩៩៥មក។ អង្គុយនៅលើសាឡុងលើក្នុងព្រះវិហារកាតូលិក កំពង់ធំ អ្នកគ្រូមានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា: “សព្វថ្ងៃ នេះ ខ្ញុំជាមេជាងកាត់ដេរកាបូបនៅក្នុងព្រះវិហារ នេះ”។ អ្នកគ្រូក៏បន្តដោយទឹកមុខញញឹមថា នៅ ក្នុងការមើលថែសិស្សនិងជាគ្រូផងនោះ អ្នកគ្រូគឺ តែងតែលំបាក ដោយសារពួកគេហាក់ដូចជា មាន ក្នុងរាវ ដែលតែងមានការប៉ះទង្គិចគ្នា បន្តិចបន្តួច ជាដើម។ ប៉ុន្តែក្តីទាំងនេះវាមិនមែនជាការកិច្ច ដែលជាផលលំបាកខ្លាំង សម្រាប់អ្នកគ្រូនោះទេ។

អ្នកគ្រូចេះកាត់ខោអាវដោយសារគាត់មើលតាម ម្តាយ និងមីងរបស់គាត់ រហូតធ្វើឱ្យគាត់ចេះដេរ ដោយខ្លួនឯង ហើយដោយរួមផ្សំនឹងនិស្ស័យចូល ចិត្តកាត់ដេរ ជាពិសេសមានការរៀនបំប៉នបន្ថែម ក្រោមការជួយជ្រោមជ្រែងពីលោកបូជាចារ្យផង នោះ ធ្វើឱ្យអ្នកគ្រូកាន់តែមានភាពប្រសើរក្នុង ការកាត់ដេរនេះ និងកាន់តែប្រសើរឡើង។ នៅពេលដែលអ្នកគ្រូមានរយៈកាយ ហើយពុំអាច ដេរបាន អ្នកគ្រូនឹងធ្វើអ្វីផ្សេងវិញ តែគំនិតរបស់ អ្នកគ្រូ គឺចង់ឱ្យមានកូនណាម្នាក់របស់អ្នកគ្រូចេះ ដេរដូចអ្នកគ្រូដែរ ប៉ុន្តែកូនរបស់គាត់ គ្មាននរណា ម្នាក់ចង់ដេរដូចគាត់ទេ។ គាត់បានបន្តថា អ្នកគ្រូ នឹងលក់ដូរធុនបន្តូចនៅឯផ្ទះ ចិញ្ចឹមសត្វ និងធ្វើ ស្រែ នេះជាគម្រោងទៅថ្ងៃអនាគត ដែលអ្នកគ្រូ ដឹងត្រង់ម្នាក់នេះ បានរៀបចំទុកសម្រាប់ជីវិត របស់គាត់រួចជាស្រេចហើយនោះ។ ដោយសារទឹកចិត្តស្រលាញ់ អ្នកគ្រូសុំត្រឡប់ បំរើ ព្រះសហគមន៍គ្រប់ពេលវេលា ទោះបីជាមាន ឬ គ្មានប្រាក់បៀវត្សរ៍ក៏ដោយ។ ក្នុងសភាពបែបនេះ អ្នកគ្រូមានប្រសាសន៍ខ្លាំងៗថា : “យើងជាគ្រីស្ទ បរិស័ទ ដោយសេចក្តីស្រលាញ់ ចិត្តរបស់ខ្ញុំបាន បិត នៅក្នុងព្រះវិហារដែលប្រៀបដូចជាផ្ទះរបស់ ខ្ញុំដែរ ទោះបីជាខ្ញុំទៅដល់ណា ខ្ញុំនៅតែនឹកឃើញ ដល់ព្រះវិហារជាតិធំ”។ អ្នកគ្រូរៀន៧ឆ្នាំរូបនេះ បន្ថែមទៀតថា គាត់ចង់ស្តាប់ព្រះបន្ទូលឱ្យបាន ច្រើន។ ម្យ៉ាងអ្នកគ្រូក៏ហាក់ដូចជាមានការស្តាយ ក្រោយនឹងជីវិត ឬអ្វីៗដែលកើតមានឡើងចំពោះ គាត់បន្តិច ដោយអ្នកគ្រូនិយាយថា : “ប្រសិនបើ ខ្ញុំមានសមត្ថភាពទាញពេលវេលាថយក្រោយបាន ខ្ញុំនឹងបួស ពីព្រោះខ្ញុំស្រលាញ់អ្នកបួស។ អ្នកបួស មានសមត្ថភាព តែបើយើងមិនបានបួស ក៏មិនថ្វី ឱ្យតែយើងមានចិត្តបរិសុទ្ធជួយព្រះសហគមន៍”។

មុំ គន្ធា

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់!

- ថ្ងៃទី០៧ មេសា: បុណ្យព្រះយេស៊ូមាន ព្រះជន្មរស់ឡើងវិញដ៏រុងរឿង។
- ថ្ងៃទី០៧ មេសាដដែល: បងប្អូនទទួល អគ្គសញ្ញាប្រឹក្សាបណ្ឌិតវិទ្យាស្ថានបុណ្យចម្បង ដែលមាន ៨២នាក់ ពីភូមិភាគភ្នំពេញ ៦១នាក់ ពីភូមិភាគកំពង់ចាម និង២៤ នាក់ទៀត មកពីភូមិភាគបាត់ដំបង។
- ថ្ងៃទី១០ មេសា: ព្រះសហគមន៍សន្ត យ៉ូសែប (ផ្សារតូច) ភ្នំពេញ ចែក អំណោយដល់បងប្អូនគ្រួសារក្រីក្រចំនួន ១០០គ្រួសារ នៅវេលាម៉ោង ៩ព្រឹក ដើម្បីអបអរសាទរចំពោះបុណ្យព្រះយេស៊ូ មានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញដ៏រុងរឿង និងពិធី បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរប្រពៃណីជាតិ។
- ថ្ងៃទី១៤-១៦ មេសា: ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំ ខ្មែរប្រពៃណីជាតិ។
- ថ្ងៃទី១៥ មេសា: មានពិធីអរព្រះគុណ ព្រះជាម្ចាស់ ក្នុងឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ វេលាម៉ោង ៩ព្រឹក ដែលប្រារព្ធឡើង នៅព្រះវិហារសន្តយ៉ូសែប។
- ថ្ងៃទី២២ មេសា: សិក្ខាសាលាត្រូវបំរើ ជំនឿកូនក្មេងចំនួន ៣០នាក់ នៅព្រះ វិហារសន្តយ៉ូសែប (ផ្សារតូច) និងព្រះ សហគមន៍បឹងទំពុន។
- ថ្ងៃទី២៤-២៧ មេសា: បងប្អូនគ្រីស្ទ បរិស័ទពន្លកថ្មីចំនួន ១៣នាក់ នៅព្រះ សហគមន៍ខេត្តកំពង់ធំ រៀបចំពិធី សំណាក់ធម៌ និងវិះគិតពីការរស់នៅ ជាគ្រីស្ទបរិស័ទរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងមក នៅព្រះសហគមន៍ក្រុងព្រះសីហនុ។
- ថ្ងៃទី២៦ មេសា: ការសម្ពោធសាលា បឋមសិក្សា ពិធាក់ទី១ ដល់ទី៤ និង សាលាមត្តេយ្យ ពាក្រមិត របស់សាលា បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដុនបូស្កូនវិទ្យាស្ថាន។